

A közműves vízkorlátozásról

1. **Közműves vízkorlátozás**

Az ország teljes területén III. fokú hőségriasztás van érvényben, valamint az ország jelentős részén rendkívüli aszályvédelmi készültség lépett életbe. A víziközmű-szolgáltatás tekintetében a hóhullám időszaka kiemelt kockázatú üzemeltetési szempontból, amelyet a megnövekvő fogyasztás, a felszíni vizeink alacsony vízállása, a rendszer aktuális üzemi állapota és az esetleges meghibásodások együttese kritikusan érint. A hóhullám elhúzódó hatása ezen körülményeket tovább súlyosbítja. Az egyes településeken a vízhasználat az év ugyanezen időszakában mért átlagos fogyasztáshoz képest a két-három szorosát, sőt esetekben az ötszörösét is elérheti. Ezen időszakban kiemelt fontosságú az ivóvízkészleteink felelős használatának ösztönzése a lakosság körében is. Kritikus vízhiány esetén a hálózati víz használata az alapvető emberi szükségletekre – így ivásra, főzésre és tisztálkodásra – korlátozható, egyes nem lakossági felhasználások pedig teljesen vagy részlegesen felfüggeszthetők.

A vízkorlátozás célja, hogy vízhiányos helyzetben is biztosítható legyen a lakosság ivóvízellátása és a létfontosságú vízhasználatok fenntartása. **A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Vgtv.) alapján a települési önkormányzat feladata a közműves vízszolgáltatás korlátozására vonatkozó terv jóváhagyása és a vízfogyasztás rendjének megállapítása. A vízkorlátozás fokozatainak elrendelése és visszavonása a települési önkormányzat feladata, azt a területileg illetékes települési önkormányzat polgármestere (helyi veszélyhelyzet esetén a képviselő-testület) teheti meg.**

A vízkorlátozás fokozatai:

I. fokú vízkorlátozás:

- Locsolási tilalom: Tilos a közparkok, kertek, pázsitok locsolása ivóvízről (tömlős locsolás).
- Medencék feltöltése: Szigorúan tilos kerti úszómedencék vezetékes vízzel történő feltöltése.
- Autómosás: Gépjárművek tömlős mosásának mellőzése.
- Tisztítás: Tilos a járdák, utak, udvarok csapvízzel való mosása.
- Automata öntözőrendszerek: Az automata locsolók működtetésének szüneteltetése.

II. fokú vízkorlátozás (Gazdasági korlátozások):

- Az I. fokozat intézkedésein felül a nagyobb, napi 10 m³ feletti vízfelhasználású gazdálkodó szervezetek vízvételzésének korlátozása (min. 10%-kal). Ez alól kivételt képez az élelmiszeripar (sütő-, tej- és húsipar).

III. fokú vízkorlátozás (kritikus vízhiány):

- Extrém korlátozások: Csak alapvető emberi szükségletekre (ivás, főzés, tisztálkodás) használható a hálózati víz.
- Ipari/közületi korlátozások: Nem lakossági felhasználók (pl. autósók, közterületi öntözés) szolgáltatásának teljes vagy részleges felfüggesztése

Az I. fokú vízkorlátozás a lakossági nem ivóvíz célú (kertgondozás, medence töltés, autósolás, járófelületek vizes portalanítás és hűtése) vízhasználat visszaszorítását célozza meg, amely a hűhullámok idején jellemzően megugrik. A nem lakossági felhasználók korlátozása a II. fokozattól jellemző, így egy legalább II. fokozatú vízkorlátozás már a nagyobb vízfelhasználású gazdálkodó szervezetek vízvételzését is érintheti.

A jelenlegi hidrometeorológiai előrejelzések, a víziközmű-rendszerek aktuális üzemeltetési körülményei, valamint az ellátásbiztonság hosszú távon történő fenntartásának érdeke indokolja, hogy az ország minden településén (legalább) I. fokú vízkorlátozás kerüljön kihirdetésre, ezzel is elősegítve a tudatos ivóvízhasználatot a hűhullám idején. A víz közös értékünk, megóvása pedig közös felelősségünk.

- Hűhullámok idején az egyes településeken a vízhasználat az év ugyanezen időszakában mért átlagos fogyasztáshoz képest a két-három szorosát, sőt esetekben az ötszörösét is elérheti. A víziközmű-rendszereket azonban sok esetben nem lehet az időszakosan jelentkező drasztikus vízhasználat növekedéshez méretezni, ugyanis egy túlméretezett rendszer üzemeltetése ugyanúgy felhasználói problémákhoz vezethet az év többi időszakában. A vízkorlátozás célja, hogy a legnagyobb terhelés idején is mindenki számára rendelkezésre álljon a szükséges mennyiségű ivóvíz.
- Azokon a területeken viszont, ahol a vízhiány oka nem csupán a drasztikusan megnövekedett vízhasználatból adódik, hanem a víziközmű-rendszer nem megfelelő állapota vagy alulméretezettsége okán már kisebb terhelésnövekedés esetén is jelentkezik, meg kell tenni az előző kormányzati ciklusok során elmaradt, de szükséges lépéseket a rendszer fejlesztése érdekében.
- Hála a közösségi összefogásnak, a víziközmű-szolgáltatók közötti együttműködésnek és a települési önkormányzatok közreműködésének, a hűhullámok idején a vízhiánnyal érintett településeken is sikerült a szükségellátást biztosítani.
- A nem létfontosságú vízhasználatok átmeneti mérséklésével a rendelkezésre álló rendszerkapacitás az alapvető vízigények kielégítésére fordítható.

- A vízhiányos időszakok felhívják mindannyiunk figyelmét arra, hogy a nem ivóvíz-minőséget igénylő vízhasználatoknál érdemes más, alternatív vízforrásokat is igénybe venni, például öntözési célra az összegyűjtött csapadékvizet, háztartási szürkevizet.
- Egy közösség ereje az együttműködésben mutatkozik meg – a víztakarékosság közös sikerünk lehet.
- A csúcsidőszakokban történő felelős vízhasználat segít egyenletesebbé tenni a vízellátást.
- Egy kör alakú családi medence feltöltése egy átlagos magyar háztartás havi vízhasználatának felel meg, ezáltal egy-egy napon a vízhasználat olyan mértékben nőhet, mintha a településen hirtelen megnőtt volna az ott élő lakosság száma.
- Az együttműködésnek köszönhetően megelőzhetők a súlyosabb ellátási problémák.
- A vízkorlátozás átmeneti intézkedés, amely a folyamatos vízellátás fenntartását szolgálja.
- A víz közös értékünk, megóvása közös felelősségünk.
- A tudatos vízhasználat hozzájárul a biztonságos ivóvízellátáshoz.
- A víz érték, amelyet meg kell becsülnünk minden nap.